सायमितिसार्धःश्लोकः विप्राणांपूजनमेवउत्तमंपण्यंउत्तमाकृषिश्चतद्वत्दृष्टफलमित्यर्थः बाद्यतेस्थिरीक्रियते बदस्थैर्येइतिधातुः सधकारःपाठःप्रामादिकः सस्यानांधान्यानांबहुकारंबहुलीकरणंचतदे वगवांइंद्रियाणांवाह्येप्राप्येवाहःप्रापणंदिव्यस्त्रयन्नपानादीष्टप्राप्तिरपिविप्राणांपूजनमेवपण्यादिवदेष्टव्यमित्यर्थः ॥ २१ ॥ पूजनप्रकारमाह संपन्नमितिभोजनेदीयमानेसंपन्नमितिब्रूयात्दाता सुसंपन्नमि तिप्रतिपद्दीता ब्रूयादित्यर्थात्ज्ञेयं एवमुत्तरत्र सुतर्पणमितिप्रतिपद्दीता श्रृतमितिदाता सुश्रृतमित्यन्यः यवाग्वांद्रुतौदने कृसरेद्विदलेनसहपाचितेओदने ॥२२॥ संप्राप्तेकृतेसति विप्राणांअभिनंदनंवंदनादिना संतोषणंकार्यमितिशेषः कीदृशंअभिनंदनंव्याधितानामायुष्यंआयुष्करं ॥ २३ ॥ प्रत्यादित्यंआदित्याभिमुखोनमेहेतनमूत्रमुत्सृजेत् शकृत्पुरीषं ॥ २४ ॥ अवराणांकनिष्ठानां समानानांतुल्यानां ॥ ॥ २५ ॥ आर्यवृत्तंसेव्यमित्युक्तंतच्चाभिवादनादिरूपंदंभेनापिकर्तुंशक्यमितिकथमार्यत्वनिश्चयस्तत्राह हृदयमिति वैकृतंनेत्रादिविकारः पापंहृदयमाख्याति यथोक्तं नेत्रवक्त्रविकारेणज्ञायतेंऽतर्गतंमनइति

सायंप्रातश्चविप्राणांपूजनंचयथाविधि॥ पण्यानांशोभतेपण्यंकृषीणांबाद्यतेकृषिः॥ बहुकारंचसस्यानांवाह्येवाहोगवांतथा ॥ २१ ॥ संपन्नंभोजनेनित्यं पानीयेतर्पणंतथा॥ सुश्रृतंपायसेब्रूयाद्यवाग्वांकृसरेतथा॥ २२॥ श्मश्रुकर्मणिसंप्राप्तेक्षुतेस्नानेथभोजने॥ व्याधितानांचसर्वेषामायुष्यमभिनंदनं॥ २३॥ प्रत्यादित्यंनमेहेतनपश्येदात्मनःशकृत् ॥ सहस्त्रियाथशयनंसहभोज्यंचवर्जयेत् ॥ २४ ॥ त्वंकारंनामधेयंचज्येष्ठानांपरिवर्जयेत् ॥ अवराणांसमानानामुभ येषांनदुष्यति॥२५॥हृदयंपापवृत्तानांपापमाख्यातिवैकृतं॥ज्ञानपूर्वंविनश्यंतिगूहमानामहाजने॥२६॥ ज्ञानपूर्वकृतंपापंछादयत्यबहुश्रुतः ॥ नैनंमनुष्याः पश्यंतिपश्यंत्येवदिवौकसः ॥ २७ ॥ पापेनापिहितंपापंपापमेवानुवर्तते ॥ धर्मेणापिहितोधर्मोधर्ममेवानुवर्तते ॥ धार्मिकेणकृतोधर्मोधर्ममेवानुवर्तते ॥ ॥ २८॥ पापंकृतंनस्मरतीहमूढोविवर्तमानस्यतदेतिकर्त्तुः॥राहुर्यथाचंद्रमुपैतिचापितथाबुधंपापमुपैतिकर्म॥ २९॥ आशयासंचितंद्रव्यंदुःखेनैवोपभुज्यते॥ तद्बुधानप्रशंसंतिमरणंनप्रतीक्षते ॥ ३० ॥ मानसंसर्वभूतानांधर्ममाहुर्मनीषिणः ॥ तस्मात्सर्वेषुभूतेषुमनसाशिवमाचरेत् ॥ ३१ ॥एकएवचरेद्धर्मना स्तिधर्मेसहायता॥केवलंविधिमासाद्यसहायःकिंकरिष्यति॥३२॥

गूहमानाःपापं ॥ २६ ॥ २७ ॥ पापेनेति पापंपापिनं पापंप्रकाशनीयंधर्मस्तुगोपनीयइत्यर्थः ॥ २८ ॥ निवर्तमानस्यअशास्त्रस्थस्य अबुधमितिच्छेदः ॥ २९ ॥ मरणंकर्तृ ॥ ३० ॥ मानसंमनोनिर्वर्त्यं मनसाशिवमित्यस्यसर्वभूतेभ्योऽभयंदद्यादित्यर्थः ॥ ३१ ॥ एकइति धर्मध्यानयोगं ननुसहोभौचरतांधर्ममितिविधेर्दंपत्योरग्निहोत्रादिधर्मोविहितस्तत्कथमुच्यतेएकएवेतीत्याशंक्याह नास्तिधर्मेसहायतेति स्त्र्यादेरितिशेषः कातर्हिविधेर्गतिरित्यतआह केवलमिति मनसिधर्मशून्ये बाह्यसहायोविधिप्राप्तोप्यनर्थकइत्यर्थः यथोक्तं मनसैवकृतंरामनशरीरकृतंकृतं येनैवालिंग्यतेकांतातेनैवालिंग्यतेसुतेति तस्मात् स्त्र्यादिसापेक्षंधर्ममनादृत्यमानसिकेयोगधर्मेएवमनोदध्यादितिभावः ॥ ३२ ॥

Digitized by Google